

ПАМ'ЯТНИКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ СРСР
(нерухомі)

СОЮЗНА РЕСПУБЛІКА Українська РСР
Міністерство культури

(найменування республіканського органу охорони пам'ятників)

ПАСПОРТ

I. НАЙМЕНУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА Скіфське городище

II. ТИПОЛОГІЧНА НАЛЕЖНІСТЬ

пам'ятник археології	пам'ятник історії	пам'ятник архітектури	пам'ятник монументального мистецтва
I			

III. ДАТУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА (або дата історичної події, з якою пов'язано виникнення пам'ятника — для пам'ятників історії)

УП - У ст.ст. до н.е.

IV. АДРЕСА (місцезнаходження) пам'ятника

Вінницька обл., Вінницький р-н,

(область, район, населений пункт, шляхи під'їзду)

с. Якушинці, в 1,5 км на північний схід від села.

(пункт, шляхи під'їзду)

V. ХАРАКТЕР СУЧАСНОГО ВИКОРИСТАННЯ

за початков. призначенням	культурно-освітнє	туристсько-екскурсійне	лікувально-оздоровче	житлові приміщення	господарче	не використовується
	музей бібліот. клуб		лікарня санатор. б/відп.		установа торгов. промисл. склад	+

ДОДАТКИ:

Фото загального вигляду —

Фото фрагментів — 3

Генплан — I

Обміри: план —

фасад —

розріз —

Схематичний план

охоронної зони —

VI. ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ

а)	{	для пам'ятників археології	— історія виникнення, ким і коли проводились розвідки і розкопки, місце зберігання колекцій
		для пам'ятників історії	— історія виникнення: коротка характеристика подій і осіб, в зв'язку з якими об'єкт набув значення пам'ятника
		для пам'ятників архітектури і монументального мистецтва	— автор, будівник, замовник, історія створення

Скіфське городище стало відоме з того часу, коли в 1899 р. Є.Сіцинським складена карта археологічних пам'яток Поділля, в яку він включив і цей пам'ятник.

В 1946 р. на городищі провела невеликі дослідження Південно - Подільська археологічна експедиція під керівництвом М.І.Артамонова. В 1947 р. городище повторно обслідував Д.І.Березовець.

Матеріали досліджень зберігаються в Ермітажі та ІА АН УРСР.

б) перебудови і втрати, що змінили первинний вигляд пам'ятника

не було

в) реставраційні роботи (загальна характеристика, час, автор, місце зберігання документів).

Не проводились

VII. ОПИС ПАМ'ЯТНИКА

а) для пам'ятників археології	— характер культурного шару, найважливіші знахідки
для пам'ятників історії	— характеристика пам'ятника, наявність, текст і час встановлення меморіальної дошки
для пам'ятників архітектури	— основні особливості планувальної композиційно-просторової структури і конструкцій; характер декору фасадів і інтер'єрів; наявність живопису, скульптури, прикладного мистецтва; будівельний матеріал, основні габарити
для пам'ятників монументального мистецтва	— основні особливості композиційного і колористичного рішення; тексти, матеріал, техніка, розмір.

Скіфське городище розташовано в 1,5 км на північний схід від села, в лісі. Городище складномисове. Воно утворено двома невеличкими безіменними річками.

Городище захищено трьома лініями валів. Центральна частина городища витягнута з півночі на південь та огорожена невисоким, до 1,5 м, валом і глибоким ровом. Розміри цієї частини городища — 340 x 130 м. Центральна частина городища, "Замчисько", захищена ще однією лінією валів та ровом. В західній частині Замчиська помітний в'їзд. Зовнішня, третя, лінія валів охоплює територію розміром 400 x 250 м.

Центральна частина укріпленого поселення має невиразний культурний шар.

По характеру укріплень та розмірах городище можна віднести до типово скіфських поселень.

б) загальна оцінка суцільної, науково-історичної та художньої значимості пам'ятника.

Скіфське городище має велике значення для вивчення території розселення місцевих племен в УП — У ст.ст. до н.е. та оборонних споруд цього часу.

VIII. ОСНОВНА БІБЛІОГРАФІЯ, АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА, ІКОНОГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ

- Е. Сецинский. Археологическая карта Подольской губернии. Труды XI АС в 1899 г., т. I, М., 1901, стор. 231.
- М. И. Артамонов. Научный отчет. ИА АН УССР, 1946/12. стор. 81-83
- Д. Т. Березовець. Науковий звіт. ІА АН УРСР, 1947/32. стор. 28-30

IX ТЕХНІЧНИЙ СТАН

характеристика загального стану:

для пам'ятників археології	культурного шару найважливіших змайдок
для пам'ятників архітектури та історії	конструкцій стін покриттів стель підлоги декору фасадів інтер'єрів
в інтер'єрі:	живопису скульптури прикл. мистецтва
для пам'ятників монументального мистецтва	цоколя постаменту скульптури ґрунту фарбового шару

добрий	середній	поганий	аварійний
	+		

X. СИСТЕМА ОХОРОНИ

а) категорія охорони

союзна	республ.	місцева	не взято
		+	

б) дата і № документа про взяття під охорону Рішення Вінницького обласного виконавчого комітету депутатів трудящих № 313 від 10/УІ-71 р.

в) границі охоронної зони і зони регулювання забудови (короткий опис з посиланням на стверджуючий документ)

~~не~~ встановлені

г) балансова належність і конкретне використання Правління колгоспу "Правда"

д) дата і № охоронного документа немає

Дата складання паспорта

18 березня 1975 р.

Паспорт склав Лобай Борис Іванович, ст. науковий працівник Вінницького краєзнавчого музею
(прізвище, ім'я та по батькові, посада або професія)

(підпис)

Інспектор по охороні пам'ятників

м. п. Вінницького обласного

управління культури

Чередничерко Зоя Володимирівна

(підпис)

ОБЛІКОВА КАРТКА

Скіфське городище

I. НАЙМЕНУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА _____

II. ТИПОЛОГІЧНА НАЛЕЖНІСТЬ

пам'ятник археології	пам'ятник історії	пам'ятник архітектури	пам'ятник монумент. мистецтва
I			

III. ДАТУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА **УП - У ст.ст. до н.е.**

IV. ХАРАКТЕР СУЧАСНОГО ВИКОРИСТАННЯ

за початковим призначенням	культурно-освітнє	туристсько-екскурсійне	лікувально-оздоровче	житлові приміщення	господарче	не використовується
немає						+

пропозиції по використанню _____

V. ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕХНІЧНОГО СТАНУ

добрий	середній	поганий	аварійний
	+		

VI. КАТЕГОРІЯ ОХОРОНИ

союзна	республікан.	місцева	не взято
		+	

наявність затвердженої охоронної зони

так	ні
	+

VII. НАЯВНІСТЬ ДОКУМЕНТАЦІЇ

паспорт	фотографії	обміри	реставраційні матеріали
+	+		

місце зберігання документації _____

органи охорони			реставраційні майстерні		музей, архів, НДІ
союзний	республікан.	місцева	республікан.	місцеві	
+	+	+			

Дата складання картки
<18> березня 1975 р.
 М. П.

Паспорт склав

Лобай Борис Іванович, ст. науковий

Чередниченко Зоя Волод.

працівник Вінницького краєзнавчого музею

інспектор по охороні пам'яток (прізвище, ім'я та по батькові, підпис)

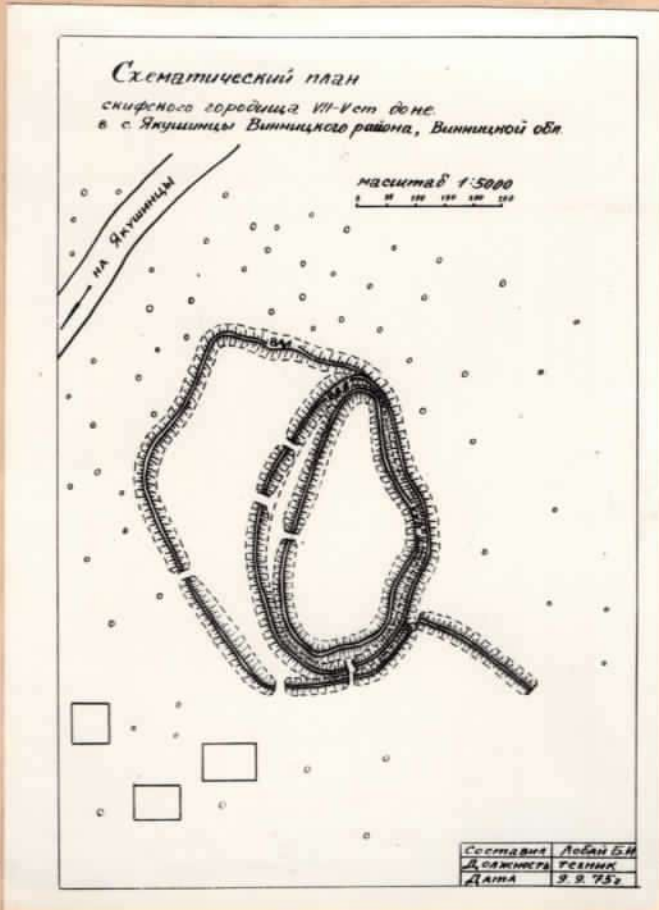

Лобай

Чер

Фото або схематичний план

Короткий опис

Вперше городище описав Є. Сіцинський в 1899р, включивши його в карту археологічних пам'яток Поділля. В 1946р. городище обстежено Південно-Подільською експедицією, а в 1947 - Д.І.Березовцем. Матеріали досліджень зберігаються в Ермітажі та ІА АН УРСР.

Городище розташовано в 1,5 км на північний схід від села, в лісі. Городище складномисове. Захищено трьома лініями валів, що утворюють складну систему. Замчисько захищено двома лініями валів та ровами. Його розміри - 340x130м. В західній частині помітний в'їзд на територію Замчиська. Культурний шар Замчиська невиразний.

Розміри городища - 400x250 м.

Скіфське городище УП - У ст.ст. до н.е./фрагмент валу/
Вінницька обл., Вінницький р-н, с.Якушинці.

Фото Клочковського М.Й. 1975 р.

Схематический план

скифского городища VII-V ст до н.э.
в с. Якушинцы Винницкого района, Винницкой обл.

